

cerams uz jēgu (tās respektēšanu). Praktisks kļūst jautājums: kā domāt vidi. „Esiet uzmanīgi ar savām domām, tās rīcības sākums (Laodzi).”

VĒRES

Bormane D.K., 1998, *Teritorialitātes humānais spēks vai nespēks*, LZA Vēstis. Nr. 4./6.
Buttimer A., 1972, *Social space and the planning of residential areas*, Environment and behaviour. 4 : 279-318.

LABAS LAUKSAIMNIECĪBAS PRAKSES (LLP) IZSTRĀDE LATVIJAI

P.BUŠMANIS, A.KĀRKLIŅŠ, U.OSĪTIS, I.TURKA, V.JANSONS,
D.LAPIŅŠ, R.SUDĀRS, J. ŠVARCBAHS, I.PLŪME, I.DZALBE

LLP nosacījumu izstrādes nepieciešamību nosaka:

- Latvijas lauku perspektīvā attīstība;
- ES nitrātu direktīva (EEC/91/676) ar mērķi samazināt un turpmāk novērst ūdens piesārņošanu no lauksaimniecības avotiem;
- Baltijas jūras vides aizsardzības Helsinku konvencijas (HELCOM) pielikums III par lauksaimniecības izraisīto piesārņojumu. Tiek prasīts dalībvalstīm izstrādāt ieviešanas programmu līdz 2002.g. un paredzētos pasākumus izvērst līdz 2011.gadam.

LLP mērķis:

- ilgtspējīga lauksaimniecības attīstība Latvijā.

LLP nosacījumu statuss:

- praktiskās darbības vadlīnijas, lai palīdzētu zemniekiem samazināt saimniekošanas ietekmi uz vidi;
- zemnieki brīvprātīgi izpilda LLP prasības, kuras nav nostiprinātas likumos;
- LLP pakāpeniski tiek izmantota kā bāze zemnieku saimniecību subsidēšanai;
- LLP prasības attīstības procesā tiek iekļautas likumos un kļūst obligātas.

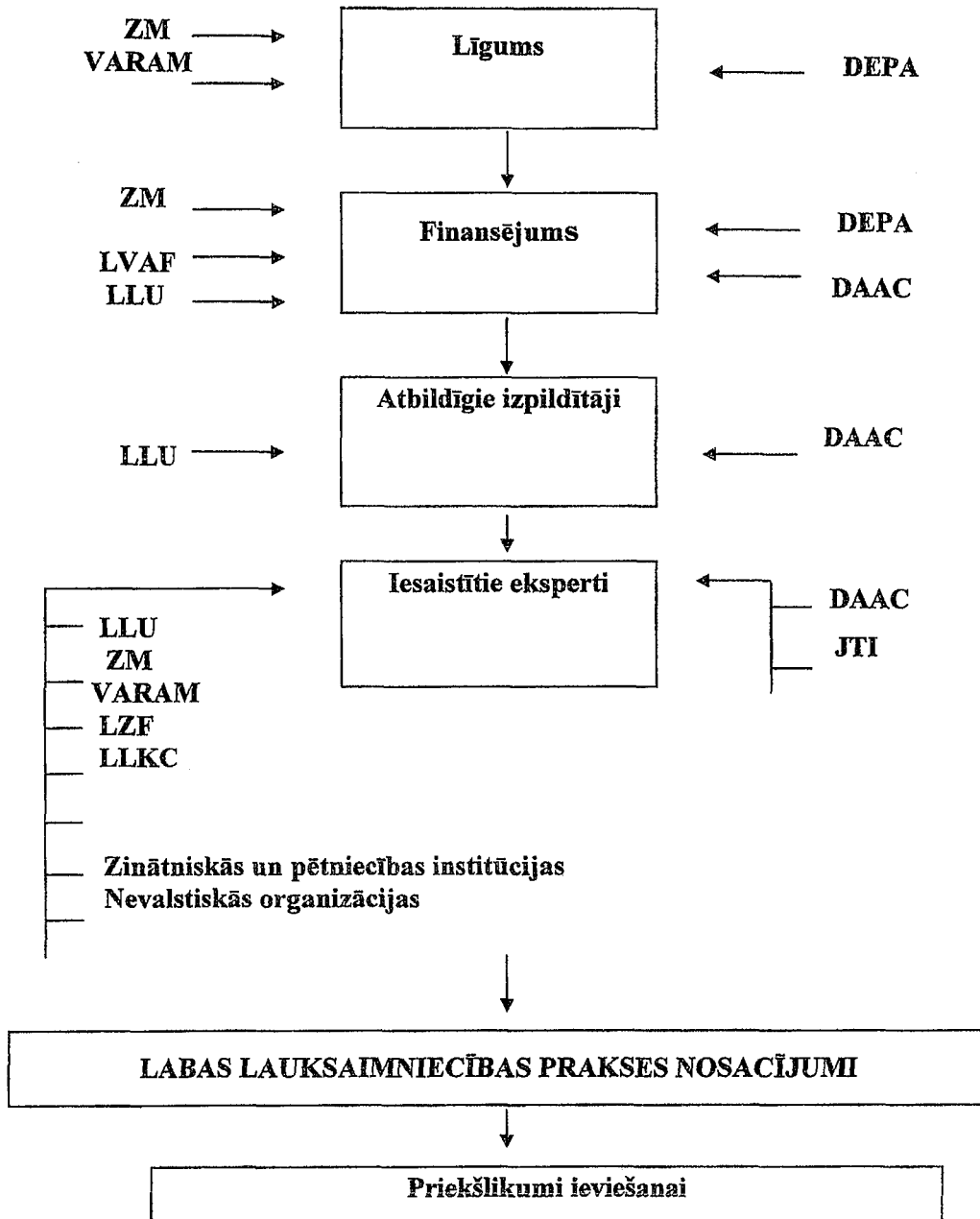
LLP nosacījumos ietvertie trīs līmeņi:

- Latvijas Republikas likumos un noteikumos ietvertas prasības, kuras ir obligātas;
- patreiz aktuālie ieteikumi pareizai saimniekošanai, kuri tuvākā nākotnē var tikt pieņemti kā obligāti;
- nākotnē sagaidāmās prasības, kuru izpildes ievirze jau šodien var dot atdevi.

LLP projekta izpildes organizācija

LATVIJA

PARTNERI

Latvijas LLP nosacījumu sastāvs:

1. Augkopība, augsne un mēslošana;
2. Lopkopība;
3. Kūtsmēslu savākšana un uzglabāšana;
4. Augu aizsardzība;
5. Ūdens resursi;
6. Lauksaimniecības sistēmas;
7. Bioloģiskā daudzveidība un ainava

Iesaistītās organizācijas LLP nosacījumu izstrādē:

- DEPA - Dānijas Vides aizsardzības aģentūra;
- DAAC - Dānijas Lauksaimniecības konsultāciju dienests;
- JTI - Zviedrijas Lauksaimniecības mehanizācijas institūts;
- ZM - Latvijas Zemkopības ministrija;
- VARAM - Latvijas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija;
- LVAF - Latvijas vides aizsardzības fonds;
- LLU - Latvijas Lauksaimniecības universitāte;
- LZF - Latvijas Zemnieku federācija;
- LLKC - Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju centrs.

PROBLEMS WITH RECLAMATION OF ACID LAKES IN THE AREA OF MUŻAKOW LAKES

TADEUSZ CHRZAN

Prof., Dr. hab.

Technical University of Zielona Góra
str. Podgorna 65 – 246, Poland

Phone: (068) 3254831, Fax: 4868 3245597

***ABSTRACT.** In the paper is described actual state of environment after brown-coal exploitation with open-pit and deep-boring methods. The results of recultivation-investigations are shown, which shown the problems of the strong acid lakes-recultivation. In the paper are also shown the geological and hydrogeological characteristics of the coal deposit area.*

1. Introduction

In the Mużakow-Curve area the open-pit and deep-boring brown coal mining is leaded from the 100 years. As the result of this exploitation is occurred landscape's change – instead the pine-forests we have not covered with plants dump areas, excavations and acid lakes. After the mining activities the anthropogenic Lakeland origins with 100 lakes and 1000ha of non-recultivated area.

2. Geological characteristic of the Mużakow-Curve

2.1. Geographical localization

The described areas are located in the neighborhood of polish-germane border in the middle of the Odra-river length. The Mużakow-Curve is a morphological upland in the form of semicircle open to the north. The south-polish glacier, running with the Lausitzian-Nysa ice-marginal valley formed it. The eminencies of the Curve are the end moraine, piled up and elevated to the 153m a.s.l. Thrusting glacier caused the folding of the Tertiary sediments. As the result of this process the brown-coal deposits located deep under the ground level were putting up, what is good from the exploitation point of view. Actually the Mużakow-Curve is divided in the middle of length with Lausitzian-